

annyi azoknak az aránya, akik munkanélkülivé válva inkább várának, és csak akkor helyezkednének el, ha kedvükre való munkát találnának. Ezzel egybevág az, amilyen kevesen engedhetik meg maguknak Szabolcs megyében, hogy ne helyezkedjenek el. Győr megyében körülbelül háromszor annyian tehetik ezt meg.

És végül az sem lehet a véletlen műve, hogy azok a fiatalok, akiknek semmilyen terve sincs egy ilyen krízishelyzet esetére, illetve azok többsége, akik nem tudják, mit is kellene tenniük, egyértelműen Szabolcs-Szarmár-Bereg megyéből kerülnek ki. Rámutatva arra, hogy sokkal nagyobb mértékű lehet az elbizonytalanodás az ő körükben, mint a győr-moson-sopron megyei fiatalok körében.

Akármilyen szempontból vizsgáltuk is a két megyében élő 14-18 éves dolgozó vagy munkanélküli fiatalok helyzetében megmutatkozó különbségeket, minden eredményünk arra engedett következtetni, hogy a szabolcs megyei fiatalok sokkal hátrányosabb, kiszolgáltatottabb és kilátástalanabb helyzetben vannak győr megyei társaiknál. Eleve több iskolázottsági hátránnyal indulnak, és mindehhez társul a megye jól ismert, elmaradott, súlyos hátrányokkal küzdő gazdasági helyzete. Ez azt is jelenti, hogy az ifjúsági munkanélküliség problémájával foglalkozó, annak megoldásáért felelősséggel dolgozó regionális intézmények sokkal nehezebb helyzetben vannak Szabolcs, mint Győr megyében.

Az e tanulmányon kívül született egyéb elemzések, anyagok nyilván további információkat hordoznak a két megyében folyó, a munkanélküliség problémáját kezelni szándékozó törekvésekről és azok sikerességéről egy olyan aspektusból, amely ezt az egész problémát a megyék munkaerőgazdálkodási és átképzési rendszerének egészébe képes behelyezni.

Fejes Katalin

A munkaügyi tárca intézkedései a pályakezdők elhelyezkedésének a segítésére

A pályakezdők munkanélküli segélyének megszüntetése azért vált szükségessé, mert nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket, mert nem motiválta elhelyezkedésre a pályakezdőket.

1993-ban és 1994-ben a pályakezdők munkanélküli segélye jelentősebb összegű volt, így a beáramlók száma is magas volt. 1995-ben közel a felére csökkent a segély összege, ez látványosan lecsökkentette a regisztrált fiatalok számát. 1996. július 1-től pedig megszűnt a segélyezés, ez újabb csökkenéshez vezetett. Elmaradtak azok, akik a segélyezés lehetőségével éltek korábban.

1996. július 1-től kormányrendelet szabályozza a Pályakezdők Elhelyezkedésének Programját. A jogszabályalkotók alap gondolata az volt, hogy ne segélyt, hanem munkalehetőséget biztosítsunk a fiataloknak. Ehhez társul az a fogalomponosítás, ami lehetővé teszi, hogy a pályakezdő kategóriába eddig nem tartozó iskolát félbehagyó fiatalok is így minősüljenek, s ezáltal részesülhessenek a rendelkezésre álló szolgáltató-

sokban és aktív eszközökben. Ez a nyitás fontos megnyilvánulása e réteg iránti pozitív diszkriminációnak.

A törvényalkotók az alábbi kiindulópontokat tartották szem előtt a pályakezdők elhelyezkedésének az elősegítésénél:

- támogatás nélküli elhelyezkedés – ezt az iskolai prevenció és olyan szolgáltatások segítik, mint pl. az álláskeresési technikák, tréningek;
- támogatással való elhelyezkedés – a legmegfelelőbb aktív eszköz(ök) kiválasztásával történik;
- foglalkoztatást elősegítő képzésbe vonás, amelyet az adott kirendeltség az ajánlott, illetve elfogadott képzései közül választhat ki, vagy önállóan keres magának a fiatal.

A kifejezetten pályakezdőknek szóló aktív foglalkoztatáspolitikai eszközök a 68/1996. (V. 15.) kormányrendelet értelmében az alábbiak:

- munkatapasztalat-szerzés támogatása, ami a szerzett szakmában való gyakorlati jártasság biztosítását hivatott segíteni;
- foglalkoztatást bővítő támogatás, amit olyan fiatalok vehetnek igénybe, akik legalább egy tanévet annál a munkáltatónál töltöttek gyakorlaton, aki őket foglalkoztatni szeretné;
- foglalkoztatást elősegítő képzés, ami piacképes szakma megszerzését biztosítja;
- foglalkoztatási törvény szerint nyújtható támogatásokban is részesíthető pályakezdő fiatal, mint pl. közhasznú munka, útiköltségtérítés támogatása.

A jövő perspektívái, a program továbbfejlesztése szempontjából a munkaügyi vezetés különösen fontosnak tartja a fiatalok munkaerőpiacra való bekerülésének elősegítését. Ezért 1997. évben III. 5-én már módosította a tavalyi kormányrendeletet, ezáltal vonzóbbá téve a támogatásokat.

További cél, hogy egyre sokrétűbb és eredményesebb kapcsolatok épüljenek ki a non-profit szervezetek és a minisztérium között. Tavaly már elindult a PEP kapcsán az a közleledési folyamat, amely igényli a szervezetek tájékoztató és speciális szolgáltató programjait nyújtó tevékenységét, valamint számít arra, hogy mint munkaadók is szerepeljenek.

A kísérletezésekhez, új projektek kipróbálásához az OFA ad keretet és lehetőséget és az adaptálásra alkalmas programok számára megteremti az országos gyakorlatba való bevezetés lehetőségét.

Gere Ilona

Segítő program a pályakezdők részére

A munkaerőpiaci pozíciókat – különösen tömeges munkanélküliség esetén – az életkor számottevően befolyásolja. A legidősebbek mellett általában a legfiatalabb munkavállalói korosztály elhelyezkedési esélyei a legrosszabbak, s ezen belül a pályakezdőkkel szemben – elsősorban gyakorlati tapasztalatuk hiánya miatt – erős munkáltatói diszkrimináció is tapasztalható. Mindezek következtében Magyarországon évek